

SMÅLANDS GILLE I UPPSALA

September 2019

Kära Smälänningar och ölänningar!

En ny höst står för dörren. Under hela sommaren har jag och min Christina varit i Småland. Vädret har varit växlande med både regn och solsken under våra utflykter runt om i Småland och på Öland.

Under sommaren har jag bl. a. besökt Norra Kvills nationalpark – en av Smålands fyra nationalparker. Norra Kvill har varit nationalpark sedan 1927 och erbjuder spännande vandringar bland stenblock, nedfallna trädstammar och blänkande tjärnar. Den 1000-åriga Rumsquillaeken ligger inte inom nationalparkens område utan återfinns i Kvills naturreservat ett par mil från Vimmerby. Rumsquillaeken har en omkrets på 13 m och blev rikskänd på 1970-talet i samband med filmen "Nyfiken gul". Eken är nu föremål för en räddningsaktion ledd av Skogforsk.

I ett hörn av kyrkogården vid Ingatorps kyrka står en oansenlig timrad bod. Denna bod är en tiondebod och en av Sveriges äldsta bevarade träbyggnader. I tiondeladan förvarades utsädehjälpen åt nödställda bönder och hjälp till de fattigaste i socknen och också den säd som utgjorde naturalönen till präst, biskop och klockare. En analys av timret har visat att stockarna fälldes någon gång mellan 1219 och 1239. Tiondeboden i Ingatorp har inte förändrats sedan den byggdes och är därför ett unikt arv från medeltiden. 2019 har tiondeboden tilldelats ett fint pris av den kommitté som utser världsarv. Priset kommer att delas ut i oktober i Paris och därmed placera småländska Ingatorp vid Eksjö i samma fina sällskap som Södra Ölands Odlingslandskap, Birka och Drottningholm.

Nuvarande ägare av Salnecke, Lars och Elisabeth Norman, och slottsguiden Rasmus Nilsson. Från vår utflykt till Salnecke slott 15 maj 2019

Nu när jag är tillbaka i Uppsala, ser jag med stor förväntan fram mot de intressanta aktiviteter som kommer att erbjudas i gillet regi under hösten 2019. Mer information om aktiviteterna hittar du i detta Gilleblad och på vår hemsida.

Ta gärna med vänner med rötter i Småland eller på Öland, som kan vara intresserade av vår verksamhet. Vi måste försöka få nya medlemmar i vår förening. Det enda en ny medlem förbinder sig är att betala årsavgiften på 150 kr. Jag lämnar gärna ytterligare information till presumtiva medlemmar.

Gå gärna in på vår hemsida. På vår startsida finns numera aktuell information om vår verksamhet. Där finns också information om vår omväxlande verksamhet under de senaste åren.

Ålderman Lars Rudmark 018-25 49 41; rudmarks@hotmail.com

HÖSTENS PROGRAM

Stefan Edman

**”ETT SVERIGE SOM PLANETEN TÅL
Tankar om tidernas största utmaning.”**

Tisdagen den 17 september 2019 kl. 19.00

Stefan Edman är biolog (fil mag i biologi, kemi, oceanografi och naturgeografi vid Göteborgs universitet) och teknologie hedersdoktor vid Chalmers.

Stefan var lärare i ekologi, kemi m fl ämnen på S:t Sigfrids folkhögskola i Växjö i ca 20 år. I drygt fyrtio år har han arbetat med miljö och hållbar utveckling. Han har skrivit drygt 40 böcker i ämnet, gett tusentals föreläsningar, gjort radio- och TV, varit miljöskunnig åt förre statsministern Göran Persson och drivit en rad projekt.

För sina insatser har Stefan fått motta en rad utmärkelser, bland annat Harry Martinsons jubileumspris, Elin Wägnersällskapets litteraturpris, Sveriges ingenjörers miljöpris och Konungens silvermedalj i åttonde storleken.

Sedan 1995 är Stefan på heltid frilans som författare, föreläsare, krönikör och rådgivare. Han är bland annat ledamot av Kungliga Skogs- och Lantbruksakademien, tankesmedjan Global Utmaning, Smålands Akademi och insynsrådet vid Västra Götalands länsstyrelse.

Lokal: Träffpunkten stora salen, Storgatan 11 (hörnet Storgatan/S:t Olofsgatan).

Avgift: 200 kr (betalas via swish till kontot 1232549640 eller kontant på plats).
I avgiften ingår Paj, sallad, vin/öl/vatten, kaffe/te och kaka.

Anmälan: till gillemedlem Katarina Sjöström via e-post ksuppsala@yahoo.se eller tel 070-357 61 87 alternativt till ålderman Lars Rudmark via rudmarks@hotmail.com eller 070-346 60 63
senast torsdag den 12 september

Pennskaftet på Uppsala Stadsteater **Lördagen den 12 oktober klockan 16.00 Stora scenen**

En ny storslagen dramatisering av Johanna Emanuelsson och i regi av Maria Löfgren.

Pennskaftet av Elin Wägner blir Stora scenens första premiär i höst. Det är 100 år sedan kvinnor fick rätt att rösta i Sverige. Vem skulle bättre kunna hjälpa oss att fira detta än Wägner? Hennes roman från 1910 är ett tidsdokument från rösträttsrörelsen där och då.

Kampen om rösträtten

Barbro, även kallad »Pennskaftet«, är en ung passionerad journalist i en mansdominerad miljö. En självförsörjande bildad kvinna som strider för den allmänna rösträtten.

Anmälan: till Gunilla Lundkvist Thorell **senast söndagen den 6 oktober** via mobil 070-284 9702 eller e-post gunilla.lundkvist.thorell@gmail.com

Kostnad: 260 kronor (swisha till gillet's swishkonto eller betala på teatern).
Gunilla sitter en trappa upp i teaterbaren och delar ut biljetter.

OBSERVERA!

Vi har ordnat med ett **Swishkonto för vårt Gille; 1232549640**. För att betala till Gillet behöver ni själva ha en mobil med Swish App och Mobilt bankID.

En liten påminnelse till den som glömt betala medlemsavgiften. Avgiften 150:- per person betalas med swish eller till **Plusgironumret 32 19 89-6**.

Hans Olsson
**”Om svenska tennisens storhetstid
med några smålänningar.”**

Tisdagen den 29 oktober 2019 kl 19.00

Hasse Olsson är upplänning, lärare och tennisspelare. Hans intresse för tennis startade i Enköping där han levde i arton år, numera Uppsala.

Han var Sveriges **Davis Cup**-kapten från 1983 till 1988. Under hans ledning besegrade Sverige USA i finalen i **Scandinavium** 1984. Olsson ledde det svenska laget till sex finaler, varav laget vann tre.

Lokal: Träffpunkten stora salen, Storgatan 11 (hörnet Storgatan/S:t Olofsgatan).

Avgift: 200 kr (betalas via swish till kontot 1232549640 eller kontant på plats).
I avgiften ingår Fiskpaté, romsås, sallad, vin/öl/vatten, kaffe/te och kaka.

Anmälan: till gillemedlem Katarina Sjöström via e-post ksuppsala@yahoo.se eller tel 070-357 61 87 alternativt till ålderman Lars Rudmark via rudmarks@hotmail.com eller 070-346 60 63
senast tisdag den 22 oktober

ÖLANDSAFTON MED KROPPKAKOR

Jenny Madestam

”Om Sveriges politiska karta idag”

Tisdagen den 19 november kl. 19.00

Borgerskapets hus, Sysslomansgatan 37A

(ingång från gården, buss 9 stannar på Sysslomansgatan, buss 5 stannar på Luthagsleden)

Jenny Madestam är docent i statsvetenskap och verksam som universitetslektor i offentlig förvaltning vid Södertörns högskola. Hon disputerade i statsvetenskap år 2009 på en avhandling om ledarideal i socialdemokraterna och folkpartiet.

Efter avhandlingen har hon fortsatt forska om svenska partier, politiskt ledarskap, ledarrekrytering, politik och sociala media samt polisutbildning och mångfaldsattityder. Hon har bl a skrivit boken *Hur blir man vald? Om partiledarskiftet i tre svenska partier*.

Vi välkomnar en extremt politikintresserad forskare, expertkommentator och folkbildare.

Avgift: 300 kr (betalas via swish till kontot 1232549640 eller kontant på plats). För detta belopp får Du kroppkakor med traditionella tillbehör, öl/mjölk/vatten, Glömmingetårta, kaffe/te.

Anmälan: till gillemedlem Katarina Sjöström via e-post ksuppsala@yahoo.se eller tel 070-357 61 87 alternativt till ålderman Lars Rudmark via rudmarks@hotmail.com eller 070-346 60 63
senast måndag 11 november

**HJÄRTLIGT VÄLKOMNA TILL SMÅLÄNSK
GEMENSKAP UNDER HÖSTEN**
Hälsar hela styrelsen och er ålderman Lars Rudmark

Åke Bruun, Birgitta Ulmander, Jan Madestam, Katarina Sjöström, Gunilla Lundkvist Thorell, Inge Lindström, Lillemor Harne, Kerstin Luthman